

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-200

10/02/2021

ქ. თბილისი

ქ. რუსთავში, შპს „სოლოს“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „სოლოს“ მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. რუსთავში ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროექტის სკრინინგის განცხადება.

2018 წელს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ შპს „სოლოს“ ცემენტის წარმოებაზე გაცემულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება N2-605; 26.07.2018).

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, აღნიშნული საწარმო მდებარეობს ქ. რუსთავში, მშენებელთა ქუჩაზე №174, შპს „სოლოს“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ: 02.07.03.006), აღნიშნული ტერიტორიის ფართობია 4800 მ². სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს საზღვრიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 320 მეტრით. ტერიტორიიდან 400 მეტრში მდებარეობს შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის საწარმო და ფეროშენადნობთა ქარხანა, საწარმოიდან 200 მეტრში მდებარეობს სამშენებლო მასალების წარმოების ობიექტი. საკადასტრო საზღვრიდან დაახლოებით 30 მეტრში მდებარეობს მიწისზედა მაგისტრალური ღია არხი (მარიინის არხი). მდინარე მტკვარი საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია 1700 მ-ით.

შპს „სოლოს“ საქმიანობა მოიცავს სხვადასხვა მარკის ცემენტის წარმოებას (M-300, M400), რისთვისაც იგი უზრუნველყოფილია საჭირო დანადგარებით და დამხმარე ინფრასტრუქტურით. საწარმოში დამონტაჟებულია ცემენტის დაფქვის წისქვილი, რომლის წარმადობა შეადგენს 10 ტ/სთ-ს. წელიწადში 300 სამუშაო დღის და დღეში 12 საათიანი მუშაობის რეჟიმის პირობებში, საწარმოს სიმძლავრე შეადგენს 36000 ტ/წელ ცემენტს, რომლისთვისაც საწარმო გამოიყენებს 28800 ტ კლინკერს, 1800 ტონა თაბაშირს და 5400 ტონა დანამატს. საწარმოში მზა პროდუქციისთვის განთავსებულია 5 ცალი სილოსი, თითოეულის მოცულობაა 130 ტონა.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ქვეყანაში ცემენტზე მოთხოვნილების გაზრდის გამო, კომპანიას დაგეგმილი აქვს წარმადობის გაზრდა, კერძოდ ახალი 30 ტ/სთ წარმადობის წისქვილის მონტაჟი. ხოლო, დღეში 12 საათიანი სამუშაო დღის 16 საათიანი სამუშაო დღით შეცვლა, ანუ 30 ტ/სთ წარმადობის წისქვილის წლიურად გამოშვებული პროდუქციის რაოდენობა ტოლი იქნება $30 \times 16 \times 300 = 144000$ ტ/წელ. არსებული 10 ტ/სთ წარმადობის წისქვილი გადავა სათადარიგო რეჟიმში, მისი ჩართვა მოხდება იმ

შემთხვევაში, როდესაც 30 ტ/სთ წარმადობის წისქვილი გადავა სარემონტო რეჟიმში, ანუ მისი მუშაობის მაქსიმალური დღეების რაოდენობა იქნება 60 დღე და შესაბამისად დღეში 16 საათიანი სამუშაო რეჟიმით ის გამოუშვებს $10 \times 16 \times 60 = 9600$ ტ/წელ. საწარმოში ასევე გათვალისწინებულია სამი ცალი 130 ტ ტევადობის სილოსის დამატება. საწარმოში დაგეგმილია ძირითადად 300, 400 და 500 მარკის ცემენტის წარმოება.

დაგეგმილი ცვლილებების შესაბამისად საწარმო იმუშავებს წელიწადში 360 დღე 16 საათიანი სამუშაო რეჟიმით. საწარმოს მაქსიმალური წარმადობა წლიურად იქნება 153600 ტ - 300, 400 და 500 მარკის ცემენტის წარმოება. საწარმოში განთავსებული იქნება 8 ცალი 130 ტ ტევადობის სილოსი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ნედლეული (კლინკერი, დანამატები-თაბაშირი, წიდა) საწარმოს ტერიტორიაზე შემოიზიდება საავტომობილო ტრანსპორტით და ჩამოიცლება ნედლეულის მიღების დახურულ საწყობში, ბეტონის მოედანზე. სასაწყობო მოედანზე დამონტაჟებულია კლინკერის და დანამატების ბუნკერები, რომლებშიც მასალების ჩაყრა ხორციელდება ავტოჩამტვირთველის საშუალებით. საწარმოს ოპერატორი ახორციელებს ცალკეული კომპონენტების ბუნკერების ქვეშ არსებულ ტრანსპორტიორზე ნედლეულის დოზირებულ მოთავსებას ავტომატური სასწორის საშუალებით. შეზავებული კომპონენტები ტრანსპორტიორის საშუალებით ხვდება მეორე ტრანსპორტიორზე, რომლის საშუალებით ხდება წისქვილის კვება. დაფქვილი ცემენტი წისქვილის შემდეგ ხვდება სამტვერე საკანში, საიდანაც მტვრის დაჭერა ხდება მტვერდამჭერი ფილტრების საშუალებით. სამტვერე საკანიდან ცემენტის გადატანა ხდება ელევატორში, სადაც მას ემატება სახელოებიან ფილტრებში დაჭერილი ცემენტი და თავსდება ცემენტის სილოსებში. ბურთულეებიანი წისქვილიდან მიღებული მზა პროდუქცია – ცემენტი პნევმოტრანსპორტიორის საშუალებით გადადის სილოსებში (რვა ცალი, თითოეული 130 ტონა ტევადობის), საიდანაც ნაწილი ცემენტისა მომხმარებელს მიეწოდება ცემენტმზიდებით, ხოლო ნაწილი ფასოვდება 50 კგ-იან ტომრებში და ხდება რეალიზაცია.

საწარმოში წარმოებული ცემენტი მიიღება კლინკერის, მინერალური დანამატების და თაბაშირის დაფქვით. 1 ტონა ცემენტის წარმოებისთვის გათვალისწინებულია 712-915 კგ კლინკერი, 51 კგ თაბაშირი და 54-257 კგ მინერალური დანამატი (წიდა).

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმო აღჭურვილია ეფექტური აირგამწმენდი ორსაფეხურიანი დანადგარებით. I საფეხური – ციკლონი 70 %-იანი ეფექტურობით და II საფეხური, სახელოებიანი ფილტრები 99.9 %-იანი ეფექტურობით.

საწარმოში წყალი გამოიყენება მხოლოდ საწარმოო და სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით (116.64 მ³/წელ.). საწარმოო მიზნებისათვის წყალი გამოიყენება წისქვილების ბარაბანის მბრუნავი სისტემის გაციებისათვის, რომელიც ბრუნვით სისტემაში იქნება. წყლის ბრუნვითი სისტემისათვის საწარმოს გააჩნია 20 მ³ მოცულობის წყლის რეზერვუარი. წყლის ბრუნვითი სისტემის დანაკარგების შესავსებად, რომელიც იკარგება ორთქლის სახით, ესაჭიროება დღეში 500 ლიტრის რაოდენობით, ანუ წელიწადში ესაჭიროება 180 მ³ წყალი. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ჩაშვება ხორციელდება არსებულ საკანალიზაციო სისტემაში, რომელიც მიერთებულია ქ. რუსთავის საკანალიზაციო სისტემასთან. სკრინინგის განცხადებაში არ არის წარმოდგენილი და დაზუსტებას საჭიროებს საწარმოს წყლით მომარაგების საკითხი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად საწარმოო პროცესები ძირითადად მიმდინარეობს დახურულ შენობებში, ასევე გარე ტერიტორია მობეტონებულია, თუმცა დაზუსტებას საჭიროებს სანიაღვრე წყლების შემდგომი მართვის საკითხები.

საწარმოს ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: არაორგანული მტვერი და ცემენტის მტვერი. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროებია: ნედლეულის მიღება-დასაწყობება, ლენტური ტრანსპორტიორი, ბურთულეებიანი წისქვილი (30 ტ/სთ და 10 ტ/სთ წარმადობის), სილოსებში ცემენტის ჩაყრა, კლინკერის და დანამატების ავტოთვითმცლელებიდან ჩამოცლა, კლინკერის და დანამატების წისქვილის მიმღებ ბუნკერში ჩაყრა, კლინკერის და დანამატების დახურული საწყობი, ცემენტის სილოსებში ცემენტის ჩაყრა, ცემენტის სილოსებიდან ავტოცემენტშიდში ცემენტის ჩაყრა და ცემენტის დაფასოება ტომრებში. სკრინინგის განცხადების თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების სახეობები არ იცვლება, თუმცა იზრდება გაფრქვევის წყაროების რაოდენობა (30 ტ/სთ წარმადობის წისქვილის გაფრქვევის მილი და საპროექტო სილოსის გაფრქვევის მილი), ასევე, საწარმოს სიმძლავრე და სამუშაო დროის ფონდი, შესაბამისად მნიშვნელოვნად გაიზრდება გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების რაოდენობა. ამასთან, სკრინინგის განცხადებაში სათანადოდ შეფასებული არ არის საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაც საჭიროებს დამატებით კვლევას და შეფასებას.

ხმაურის წარმოქმნის ძირითად წყაროს ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოადგენს სატრანსპორტო ოპერაციებისთვის გამოყენებული და ტექნოლოგიური პროცესების შესრულებაში მონაწილე ტექნიკური საშუალებები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ვინაიდან საწარმოში დაგეგმილია ახალი დანადგარების დამატება, რომლის წარმადობაც მნიშვნელოვნად აღემატება არსებული საფქვაკი დანადგარის წარმადობას, რაც გამოიწვევს ხმაურის დონეს გაზრდას. ამასთან, დაგეგმილია საწარმოს სამუშაო დროის გაზრდა, რაც ბუნებრივია გაზრდის ხმაურის გავრცელების პერიოდს.

როგორც უკვე აღინიშნა, შპს „სოლოს“ ცემენტის საწარმოს სიახლოვეს ფუნქციონირებს შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის საწარმო, ფეროშენადნობთა ქარხანა და სამშენებლო მასალების, მათ შორის, ცემენტის წარმოების ობიექტები. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კუმულაციური ზემოქმედების რისკებად განიხილება: ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება, ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედება, სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედება. არსებულ ობიექტებთან მიმართებაში კუმულაციური ზემოქმედების გათვალისწინებით ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების კუთხით შესწავლას საჭიროებს ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი წყაროები. შესაბამისად, კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი საჭიროებს საფუძვლიანად შეფასებას და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრას.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოში ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებასთან დაკავშირებული სამუშაოების პროცესში წარმოიქმნება მცირე რაოდენობით სამშენებლო ნარჩენი. ექსპლუატაციისას მოსალოდნელია ძირითადად საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა (დაახლოებით 5.84 მ³ /წელ), მოსალოდნელია ასევე სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. ნარჩენების მართვა განხორციელდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნების დაცვით, კერძოდ მოხდება მათი

დროებითი განთავსება, ტრანსპორტირება და გადაცემა შესაბამისი ნებართვების მქონე ორგანიზაციებზე.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოს რეკონსტრუქციის/მშენებლობის პერიოდში მიწის სამუშაოების წარმოებისას ნაყოფიერი ფენის არსებობის შემთხვევაში მოხსნილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა სრული კანონმდებლობის დაცვით დასაწყობებული იქნება საწარმოში, თუმცა დაზუსტებას საჭიროებს, როგორც ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის, ისე გრუნტზე ზემოქმედების და მისი შემდგომი მართვის შესახებ ინფორმაცია. ნიადაგის დაბინძურებას, ასევე, შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს ექსპლუატაციის პროცესში ნარჩენების არასწორი მართვისა და სატრანსპორტო ოპერაციების დროს ნავთობპროდუქტების ავარიული დაღვრის შემთხვევაში.

საწარმოო ტერიტორიაზე არ ფიქსირდება ხე-მცენარეები და ცხოველთა სახეობები. საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს არ მდებარეობს დაცული ტერიტორიები და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები.

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. რუსთავის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

სკრინინგის განცხადებაში არ არის მოცემული, საიდან რა სიხშირით/სქემით და გზებით მოხდება საწარმოს ფუნქციონირებისთვის აუცილებელი ნედლეულის შემოტანა/პროდუქციის გატანა და აღნიშნულიდან გამომდინარე, არ არის განხილული ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული ზემოქმედების საკითხები, რაც საჭიროებს შესწავლას.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე და დაგეგმილი საქმიანობის, ადგილმდებარეობის (ქ. რუსთავის სამრეწველო ზონა), სპეციფიკის, წარმადობის, მაღალი ტექნოლოგიური დატვირთვის, კუმულაციური ზემოქმედების და მოსახლეობასთან დაშორების მანძილის (320 მ) გათვალისწინებით, მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქ. რუსთავში შპს „სოლოს“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (წარმადობის გაზრდა) **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „სოლო“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „სოლოს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „სოლოს“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და რუსთავის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;

- ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი